

VAITĖS IVYKIAI

Rašo Vytautas
KAI kurių faktų, žino-
spėja, Maskva įsakiusi
agentams visur skelbti
kalą "taikos" tarp Rytų
Vakarų. Pirmą šuį pa-
senas Prancijos komu-
nas, Marcel Cachin.

RUMANIJOJ komunistai
įvedė mirties bausnę.
to, per daug "šnipų" pri-
e. Vieną jauną kunigėlį
tėjusį atlaikyti savo pir-
s, pūštinimo mišias,
munistai nušovė prie al-
iaus.

UGOSLAVIJOJ nori par-
tietų Amerikai 15 milijonų
eri vertės vario ir švino,
pirktis mašinų, kurių ne-
ma iš Maskvos, nes ši
turi.

SIUVIMO ir kitoms įmo-
ms stovinėjant, bedarbių
kaičius New Yorko val-
dybėje pašoko iki pusės mi-
liono.

VOKIEČIŲ karo laivyno
skardai rodo, jie paskandi-
4,786 Alijantų laivų, ir
aradę 635 narlaives (sub-
marinus).

IS Vokietijos lėktuvu sau-
raškyti po įvairių
s, kencia benamų
lietuvių bebūtų
sias troškimas
išvaduoti Lietu-
s ir atkurti liau-
mą valstybę.

AMERIKOS katalikų or-
ganizacija kuri rupinasi iš-
mintųjų apgyvendinimu
reikalauja kad Kongre-
s padidintų įleidžiamųjų
šaičių iki 400,000, ir pri-
rėtų, kad būtų lygi pro-
porcija tarp žydų ir kitų ti-
bų.

LENKŲ ambasadorius
Washingtono atidarė lenkų
audies rankdarbių parodą,
uri apvažiuos Ameriką ir
ais rodytą New Yorke.

KAIP Amerikoje taksai
1929 metais, vedęs
mogus su dviem vaikais
dirbęs \$5,000 per metus,
okėjo taksų \$3; 1939 m.
okėjo \$48; 1949 m. \$448.

NEW Yorko uostan at-
taukė naujas Cunard lini-
s laivas Caronia, kainavęs
2) milijonų dolerių.

SAUSIO 17 d. Bostonan
plaukė laivas Marine
asher su 549 išvietintais,
auguma žydų ir keliolika
tųjų. Sausio 21 d. New
orkan atvyks laivas
arine Marlin su 457 išvie-
intais.

VENGRIJOS KARDINOLAS SUARĖŠTUOTAS MASKVAI ĮSAKIUS

Radio pranešimas sako, kad
komisijai buvo duotas įsakymas
surasti priemonių pagal Mask-
vą įsakymą sulikviduoti katali-
kų bažnyčios vyriausią galvą
Vengrijos.
Maskva davė tokį įsakymą
Vengrijos komunistams sulik-
viduoti kardinolą Mindszenty
prieš pabaigą 1948 m. Vengri-
jos Vyriausybė, gavus tokį
įsakymą, pateko į keblią padėtį,
ji sudarė komisiją kardinolo
likvidavimui vykdyti. Kardi-
nolui sulikviduoti komisija iš-
darto pasirinko tris galimybes:
pasijuti jį užsieni, nužudyti
jį "nelaimingam atsitikimo",
ar jį suarėštuoti.

Nr. 4-tas WORCESTER, MASS., SAUSIS (JAN.) 22-trą D., 1949 M. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVIII

SOVIETAI PRIVALO IEŠKOTI TAIKOS

Washington. — Robert A. Lovett einas Valstybės Sekretoriaus pareigas pareiškė, kad dabartinė Sovietų ir atskirų komunistų akcija turėtų lyg ir įtikinti, kad dabartinė Kremlius laikysena norinti pakeisti politikos linkmę ir pagerinti santykius su Vakarais. Jis nurodė, kad Sovietų laikysenos pasikeitimą galėtų įrodyti dabar ir artimoje ateityje tokios bylos, kaip Berlyno blokada arba laukiamos pradėti sekantį mėnesį derybos dėl Austrijos taikos sutarties.

Lovett tai pareiškė spaudos konferencijoj, atsakydamas į paklausimą ar bus atsižvelgiama į "taikos ofensivą" kurią pradėjo komunistų vadai.

Tarp tokių komunistų, kurie savo kalbomis pradėjo "taikos ofensivą" yra Italijos Palmiro Togliatti ir Prancūzijos Marcel Ca-

chin. Jiedu abu buvo pasakinti tai padaryti buvusio Pravdos korespondento Boris Izakov, kuris labai draugiškai sveikino Sovietų nųjų Valtstijų žmones Naujų Metų proga Washingtone išleisdamas Ambasados informaciniam biuleteny.

Visos šitokios santykių pagerėjimo galimybės tarp Rytų ir Vakarų buvo pareiškėtos Lovett'ui dalyvaujančiųjų Spaudos Konferencijoje.

Tačiau, nors Suvienytos Valtstijos labai interesuojasi tokių žymių komunistų pareiškimais, Lovett pareiškė, kad toki pareiškimai yra pavienių komunistų ir iš Sovietų valdžios nėra gavę jokių pranešimų, kurie rodytų Sovietų norą taikai.

Sitoks Lovett buvo paskutinis viešas pareiškimas Rusijos problema, nes jis sausio 20 d. pasitraukė iš pareigų.

TRUMANAS KALBEJO Į NAUJAI SUSIRINKUSI KONGRESĄ

Wash., Prez. Truman stovėjo prieš naują demokratų kontroliuotą Kongresą šiandien ir prašė autoriteto išpildyti kiekvieną prižadą kurį jisai padarė laike rinkiminio vajuas. Jisai ragino kad taksos būtų padidintos \$4,000,000,000. į metus del palyginimo sąmatos ir sumažinimo krašto skolos už \$252,000,000,000. Pagal jo planą didžiausia našta pul- tų korporacijom, bet taipgi taksos būtų padidintos tiems kurių įneigos yra virš \$5,000.

Prezidentas ragino įvykdyti plačią programą, į ku-

rią įeina sveikatos, mokslo, namų ir socialės apsaugos praplėtimo pasiūlymai. Jisai reikalavo 1,000,000 nebrangių namų vienųjų pas- tatyti laike sekančių septy- nių metų. Prezidentas pra- šė greito veikimo del išank- sto užmokėtos medikalioskos apdraudos, kuria kiekvie- nam amerikoniui būtų pri- einama geras medikalioskas aprūpinimas. Jisai parei-škė, "Visuotina militariška tarnyba yra reikalinga Su- vienytų Valtstijų apsaugai, pakol nebus įsteigta pasau- linės apsaugos sistema, ku- ria mes galim saugiai pasi- tikėti.

"1949 m. MARCH of DIMES"

Šiomet National Foundation Infantile Paralysis "March of Dimes" metinis aukų-rinkimo vajuas prasidės sausio 15 d. ir tęsis ligi 31 d. Prezidentas Rooseveltas įsteigė tą fondą.

Tautinis Fondas praneša, kad amerikiečiai aukavo \$18,669,299. praeitų metų vajuį. Tik- ma, kad šiomet daugiau pinigų bus surinkta, nes 1948 m. žy- miui daugiau žmonių ta liga sir- go. "March of Dimes" dėžutės išdėtos visur - kinų teatruose, gelžkelių stotyse, krautuose, restoranuose ir t.t. Patariame žmonėms įdėti nors po dešimtu- ką į vieną iš tų dėžučių arba pasiųsti savo auką į National Infantile Foundation, Washing- ton, D. C.

Vajuus vedamas per tautinius, valstijų apskrityj ir vietinius komitetus. Jį remia miestų, dar- bo, žemdirbystės, industrijų ir kitos grupės. Laikraščiai ir žur- nalai nemokamai garsina vaju, radijo stotys irgi daug praneša. Basil O'Connor, organizacijos prezidentas sako, kad amerikie- čių suaukoti pinigai vartojami "kuopčiausiai atakuoti vieną baisią ligą".

Per 2,735 vietinius skyrius kiekviename Jung. Valtstybių apskrityje, Tautinis Fondas pa- rupina medikalioską priežiūrą ir

gydymą visoms kudiško paraliziaus aukoms, nepaisant rasės, metų arba tikybės.

Kur tik liga pasireiškia, prityrusieji darbininkai pasiūsti į tą vietą su reikalingoms priemonėms. Vietiniui skyriui reikia tik pranešti, ligai pasirodžius. Tautinis Fondas parupina ligo- nines su specialiais įrengimais gydyti ligą. Jis lavina gydyto- jus, slauges, viešos sveikatos darbininkus ir kitą personalą. Per spaudą ir radijo ir teatruose Fondas platina visokias reikalingas informacijas apie ligą. Vis stengiamasi surasti ligo- gus priėjusias ir kaip sulaukyti baises paselmes, kurios apslu- bina sergančius. Istaiga užlaiko garsiąja Warm Springs Founda- tion, Georgia valstijoje, kurią vietą pats Prezidentas Roose- veltas įsteigė ir kur jis mirė.

Praeitą liepos mėn. Fondas rėmė pirmą tarptautinį Polio- mielitis konferenciją New Yor- ke.

Kinija Busianti Padalinta į Tris Dalis

"Le Monde" rašo, jog ameri- kiečių įsitikinimu sovietų akys pirmoj eilėj nukreiptos į Euro- pą, ne į Aziją, kaip gali atro- dyti iš paskutinių Kinijos įvy- kių. Komunistų operacijos Kin- ijoj, kurioms vadovaujas marš. Vasilevskis, turinčios tikslą užtikrinti sovietams sau- gumą užnugarje, kad jie galė- tų paimti eiti į lemiamus veiks- mius Europoje.

Amerikiečiai visiškai sąmo- ningai ir apskaičiuotai nesime- tų į Kinijos širšyną su visomis jėgomis: sovietai to tik ir lauk- ty, nes tuo atveju amerikiečiai įklimptų Kinijos baloj, išblai- skytų savo pajėgus ir būtų silpni lemiamajame fronte — Europo- je. "Le Monde" mano, kad Kin- ija, nepajęgianti pati susido- rėti su sovietų remiamais kom- unistais, bus "tyliu susitari- mu" pasidalinta į tris įtakos zonas: šiaurė teks sovietams, centras amerikiečiams, o pietus britams, kurie vėl pradeda stip- rintis Hong-Konge. Tos trys Kinijos pajėgtų ukiškai laiky- tis, kol nauji pasauliniai įvykiai vėl įgalins naują Kinijos per- tvarkymą. Tiems įvykiams reng- damosi, JAV stiprina savo stra- tegines bazes Japojijoj ir kai kuriose Kinijos pakraščiu salo- se.

AMERIKOS angliakasių unijos pašalpos fondas jau išmokėjo 68 milijonus doler- rių pensijomis ir pašalpo- mis. Sušėlta 260,163 dar- bininkai, arba jų žmonos ir vaikai. Automobilių darbi- ninkų unija dabar nori pa- našią sistemą iškovoti.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

- BUTKUTE sesuo Barbaros Grybienės, iš Gargždų, Kretingos ap.
CIRVINSKAS Jonas, iš Gražiškių km. ir vl. Vilkaviškio ap.
EIDIEČIO Jono, kilusio iš Vilniaus krašto, giminės prašomi atsiliepti.
GYLAIŠIS (ar Gyls) iš Juodupėnų km. Slavikų vl. Šakių ap.
GYLŲS (ar Gylaitis) iš Juodupėnų km. Slavikų vl. Šakių ap.
JOČYS Karolis, iš Pažusių km. Šešuolių vl. Ukmergės ap.
JURGILAS Pranas, iš Vaitiekupių km. Sintautų vl. Šakių ap.
LABINAITE Wolawich Anna, iš Saunorių km. Kruopių vl. Šakių ap. ir vyras Joseph Wolawich.
LABINIS (ar Latinis?) kon-

Gegužės Mėn. Bolševikai Išvežė Apie 180,000 Lietuvių Pasakoja Vokiečių Karo Belaisvis Neseniai Atvykęs Iš Lietuvos

Teko sutikti vokiečių karo belaisvių H. W., ilgesni, laika dirbusį Lietuvoje ir ką tik atleis- tą iš bolševikinės nelaisvės.
Iš Kauno jie išvykė p.m. lap- kričio pradžioje ir buvę vežami per Vilnių, Baranovičius, Frank- furtą Oder. Vyras jaunas ir ne- palauztos sveikatos, netoks, ko- kių esame pratę matyti grįžtan- čių iš Rusijos. Užklaustas, ko- dėl taip gerai atrodė, jis džiau- gės turėjęs laimės nelaisvę iš- gyventi Lietuvoje. Lietuviai esą labai geri žmonės ir visuomet belaisviams padeda. Jų grupės sargybos buvusios rusiškos, bet kitur buvę ir lietuviškos milici- jos sargybų. Eiliniai sargybi- niai leisdavę keliems belais- viams eiti į žmones parinkti maisto, kurio stovyklose nepa- kako. Nė iš vieno kiemo jis ne- išėjęs tušiomis.

1946 m. apie pusmetį jis gy- venęs Kaune, belaisvių barakuose prie Petrašiūnų pento. Vo- kiečių belaisviai Kaune dirbą prie atstatymo darbų. Atstato- ma elektros stotis Petrašiūnuose, "Maisto" fabrikas Aleksote, kinikos Žaliakalnyje. Karo mu- ziejus išlikęs sveikas, buv. žemės Banko rumuose patalpin- tas universitetas. Prisiškėlimo ba- žnyčia tebeatvinti nebaigta. Di- desnių miesto sugriovimų ne- pastebėjus. Gatvės matės daug rusų kareivių ir žydų.

Pastaruoju metu jis dirbęs netoli Prienų prie didelės radijo stoties statybos. Pastatai, anten- tos, kabeliai baigiami įrengti. Stotis turinti būti galinga. Ran- kiodamas maistą pažinęs daug ukininų. Mažesnieji tebesilai- kų, nors labai spaudžiami mo- keščiais ir pyliavoms. Spaudi- mas dėtis į kolchozus didėjas. Stambesnieji ukiai suvalstybin-

ti. Žmonių nuotaikos labai pris- lėgtos, visi laukia karo kaip išganymo. Užtikęs eilę šeimų atkeltųjų iš Rusijos. Nuostabu, esą ir šie slapta kalbą prieš bol- ševikus. Rusų kareiviai išleisda- mi vokiečius belaisvius, sakę, kad greit jie turėsia amerikie- čių belaisvių. Kalbama, kad Lie- tuvoje esą virš milijono rusų kariuomenės.
Iš gyventojų girdėjęs apie masinius trėmimus š.m. ge gu- žės mėn. Buvę išvežta apie 180 tukst. žmonių, visi, kurie kokių nors būdu bolševikams nepatin- kų. Girdėjęs apie stiprią parti- zanų veiklą. 1947 m. partizanai likvidavę bolševiką Prienų bur- mistą, policijos viršininką ir 7 NKVD karninkus, o apylinkėje apie 5 kitus agresyvius komu- nistus.

Apie partizanų veiklą girdėjęs iki pat išvykimo dienos. Ypač daug partizaninių kovų buvę vasario mėn. per rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą. Iš bent kiek įtartinių gyventojų tada buvę atimti pasai ir jie negalė- ję rinkimuose dalyvauti.
Darbininko uždarbis esąs 400-600 rubl. mėn. Kainos sekan- čios: sviesto kg. 45 rubl., lai- šnių—65 rubl., duonos—3 rubl., pusbačiai su auleliais—300 rubl., batai 500 - 600 rubl., deg- tinė 80 rubl., "kruminė"—15 rubl. Prienuose vykdvę turgai ir maisto buvę galima pirkti. Maistas nenormuojamas, truks- ta cukraus ir įvairių pramonės gaminių—stiklo, vinių, iran- kių, medžiagų. Judėjimas labai kontroliuojamas. Karo belais- viai, bandę pabėgti per Lenkiją, kiek žino, visi buvę pagauti.

Belaisvis apie Lietuvą kalba su dideliu dėkingumu ir meile. Jis norėtų ją aplankyti laisvą. J. K.

BRITŲ KABINETAS PRITARIA BEVINO POLITIKAI PALESTINOJE

Londonas. — Pilnas Britų Kabineto posėdis visiškai pritarė Užsienio Reikalų Sekretoriaus Bevino politi- kai Palestinoje.
Kai žydai nušovė penkis Britų lėktuvus Egipto teri- torijoje, žydų ir britų san- tykiai dar daugiau įsitem- pė ir prasidėjo reikštis tam tikra kritika del britų poli- tikos Palestinoje.

Konservatorių partijos antras žmogus Anthony

Eden smarkiai kritikuoja dabartinės Britų valdžios politiką Palestinoje. Jis sa- ko, kad britų orlaivių skrai- dymas Israel - Egipto ka- ro zonoje yra visiškai be- tikslis ir apgalėtinas.

Užsienio Reikalų Sekre- torius Bevinas pareiškė, kad Didžioji Britanija yra priversta pasiųsti kariuo- menę į Agabą Transfordan ir įsteigti aviacijos žvalgy- binius punktus Palestinos, Trans-jordan ir Egipto pa- sieniais del Israel agresivi- nių pasireiškimų. Taip pat Mr. Bevinas pareiškė, kad Vidurio Rytuose gresia tai- kai, jei UN Saugumo tary- ba ten neatstatys savą įte- kemę ir autoritetą.

Valstybės Psekretorius Lovett pareiškė Washingtone, kad Suvienytos Valtis- jos yra susirūpinusios britų kariuomenės judėjimu Palestinos srityje, nes tai vyksta kaip tik tuo metu kai turi prasidėti Israel ir Egipto pasitarimai Rhodes saloje del paliabų.

LIETUVIAI SKAIITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Home
Worcester
Worcester

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

L. Pruseika Gavo Mušti

Šiomis dienomis Stalino agentui L. Pruseikai padarė taip vadinamą "Hold up". Atėmė kelis dolerius ir gerai apkulė. Net išmušė du dantis. Visi Pruseikos tavorščiai ir aš pats apgailestaujam, kad tą vargšą apkulė. Tačiau atsižvelgus iš kitos pusės, L. Pruseika gavo praktikoje tą, ką jisai skelbė teorijoje.

Juk Stalino karalystėje iš žmogaus viską atima. Kiek Stalino karalystėje nužudė žmonių, išbadė jų akis, išmušė dantis, sulaužė jų kaulus vien tik delto, kad jie pasipriešino Stalino plėšikams, kurie varu atėmė nuo žmonių viską, ką žmogus turėjo. O L. Pruseika tą visą terorą Stalino užgėrė ir sako, kad tenai yra tikra darbininkų gerovė.

Atsižvelgiant į Stalino tvarką, žmonių apiplėšimą jų žudymą ir kankinimą, L. Pruseika turėtų didžiulius, gerėtis, džiaugtis, kad plėšikai padarė ant Pruseikos praktika, kurią jisai taip mieliai su pasigardžiuoju skelbė. Kuomet Stalino agentai praktikuoja ant kitų žmonių apiplėšimą, tai Pruseikai išrodo, kad yra prakilnus ir pagirtinas darbas. Tačiau, kuomet ant Pruseikos padarė apiplėšimo darbą, tai ponui L. Pruseikai išrodo negerai. Matote, teorijoje Stalino vagystės, apiplėšimo tvarka yra geras daiktas, tačiau, kuomet Stalino budo apiplėšimo darbą padaro ant Stalino tvarkos platintojų, tada komunizmas yra negeras. Taip posmuoju pats apvogtas Pruseika ir jo pasekėjai.

Reikia pasakyti, šiuomi laikais Chicagoje išrodo, jog gyvenam Stalino karalystėje. Apiplėšimai po apiplėšimui yra kasdieninis nuotikis, žmonės taip apsiprato, kad apiplėšimas yra visai menkas dienos nuotikis.

Sausio 14-tą d., 7 val. vakare, vaistininkui Kuliui padarė "Hold up". Nuo jo atėmė apie šimtą dolerių ir nuo kostumerių kelias dešimt dolerių. Taipgi Budriko krautuvės langą išmušė ir pavogė penkių šimtų dolerių vertės radiją.

Neseniai Progress rakančių krautuvės, nakčia vagys

išvežė už kelis tukstančius dolerių vertės rakandų.

Taigi, Stalino tvarka jau pradeda įsigalėti Chicagoje. Stalino karalystėje plėšikus visai nebaudžia. Chicagoje del apdumimo publikos akių, šiek-tiek nubaudžia plėšikus.

Keliaujantis Agentas

PHILADELPHIA, PA.

MIRTIS ŽINOMO VIENGENČIO

Čia gerai žinomas viengentis. Jau nebejaunas—virš 70 metų amžiaus—Vincentas Tamošaitis gruodžio 16 d. atsisakė nuo gyvybų. Gruodžio 21 d., atliekiant pamaldas už jo vėlė šv. Jurgio bažnyčioje, jo kunas buvo palaidotas šv. Išganytojo "Holy Redeemer Cemetery" kapuose. Jo laidotuviams rūpinosi viengentis Domininkas Earaminas, 2339 E. Allegheny ave., Pihla, 34, Pa.

Teilsisi V. Tamošaitis amžinoje ramybėje. Jo artimiesiems reikšiu širdingiausių užuojautų.

IS MENO SRITIS

Sausio 15 d. vakare užėjau pas našlį viengentį Adomą Garlauską, kurio vienturtė dukterė Albina Garlauskaitė piešia puikius paveikslus. Paskutiniu laiku jos yra nutapytas tėvo paveikslas, kuris puikiai atrodo ir tiesiog pavergia žiurovą savo meniškumu. Sveikinameli...

K. Vidikauskas

HARTFORD, CONN

KONCERTAS IR JUOKŲ KOMEDIJA MINSTREL!

Sausio 16 d. Tėvynės Mylėtojų Draugija pasidaravus TMD Centro pirmininkui V. M. Chase, surengė šį koncertą, kurį išpildė Worcesterio Lietuvių Moterų Klubo dainininkės, vadovaujant J. Jablonskaičiai Meškienėi. Jų paklausti atėjo daug lietuvių. Matėsi iš Worcesterio, Waterbury, New Britain, Manchester ir iš kitur, nes čia Hartforde tiek lietuvių gal nėra kiek tenai buvo. Uždangai pakilus vyrai susidomėjo, kad jos puikiai išvaizdą turi. Gi uždanginavus, jų linksmi atsimušė į kiekvieno krutinę ir labai žavėjo tai spėjama iš plonųjų ir pasikalbėjimų su kitais. Jos čia padainavo ir keletą naujų dainelių, kurių dar nieks negirdėjo, turbūt jų pačių išgalvotos. O keturios negrukės (juodukės) savo Minstrelin publiką labai prajuokino. Tai pirmas toks koncertas, kur kada teko girdėti ir taip užganedintu buti. Koncertui pasibaigus, dainininkės buvo pakviestos į kitą kambarį, prie stalo, ką nors užkasti ir po stikluoką išgerti. Ir čia jos dar šiek tiek padainavo. Paklausus kur gi yra tos negerkos (juodukės), sako jau nusiprausė. Tiesa jos turėjo daug darbo nusiprausti.

Lietuviai myli dainas, tai gerai žinome, bet kodėl jie dažnai jomis buva nepatenkinti ir mažai jų ateina pasiklausyti. Gal būtų dėl to, kad rengėjai pakviečia kokį nors operos dainininką, kuris dainuoja įvairias itališkas, prancūziškas dainas, kurių nieks negali suprasti ir daugelis išsena nesulaukė pabaigos.

Pasižiūrėjus į worcesteriečius, kaip smagu būtų ir hartfordiečiams turėti kokį nors mažą chorę. Tiesa čia yra du, vienas tai šv. Cicilijos parapijos choras, o antras laisvės choras. Šv. Cicilijos labai apsnūdęs, o laisvės nežinom ar gyvas ar

TAIP BALTA ŽIEMA

Tas kurs myli žiemą po sniegą vaikštinėti, Taip minkštą, kaip pukai puolanti žemin, Sniegas taip balta apkloja rudą žemę, Išglosto žmonių suraižytas žaizdas Ir vėl sulygina taip švelnai žemės viršų.

Nebėra vasaros žaliuojančių medžių, Rudenio spalvuotų lapų taip gražių, Viskas persikeitę: jau medžiai pliki Tik braška šaltam šiaurės vėjui pučiant, Vien tik žalios pušys savo dainą ošia.

Taip minkštą, baltą, šaltą sniegą, Žmogaus nesutremptas, taip gražiai atrodo, Milijonai žibučių šviesos spinduliuose, Mums gražiau spindi negu deimontai, Net gaila juos pėda į pėdą taip suminti.

Dienos trumpos, sniegu debesys paniurę, Taip retai saulė dienoms pasirodo, Išsilgę džiaugiamės saulei besileidžiant Ten toli už baltų kalnų—žemės ruože Ir džiaugiamės su auksiniais debesėliais, Kylančiais viršum didžiausius sniego pusnius.

Keliai plentai, vieskeliai visur tik bėga, Jų sniegas staiga sutremptas į purvyną, Kad pasidžiaugus su žiemos reginiais, Turime iš miesto keliauti į laukus, Kur gamtos darbas taip gražus tebėra.

Gal bus gražiausias kraštas pušyno, Žalios šakos taip pilnos balto sniego, O eglės iškėlę savo galvas taip aukštai, Viršum visų kitų didžiausių miško medžių, Lig kad bažnyčios bokštai keliai aukštin.

P. AUKŠTIKALNIS

BROOKLYN, N. Y.

Jaukus Sutikimas Pono B. Dirmeikio

Vienas po kito atkeliauja pas mus žymus žmones. Profesoriai, politikai, žurnalistai, ir šiaip profesjonalai, ir visuomenės veikėjai. Ir štai šiomis dienomis sulaukėme žymaus žurnalisto, Lietuvos nepriklausomais laikais "Lietuvos Aidas" redaktoriaus, pono B. Dirmeikio.

Kad arčiau su Juomi susipažinti ir pasisveikinti, iniciatyva pono Juozo Ginkaus, plačiai žinomo veikėjo, p. ir p. Ginkai sukvieta į savo rezidenciją ant greitųjų kiek suspėjo pamatyti vietos veikėjų ir įžymybių, pasikalbėti ir susitikti. Šiame jaukiame susitikime su ponu B. Dirmeikiu prišakyje dalyvavo šie žymūs lietuvių gyvenime svečiai—veikėjai: Gen. Jonas Černius, dailininkas Bladas Vijeikis, Juozas Ginkus, Ona Valaitienė, inž. Krištoponis, pramonininkas Jonas Galmiņas, Vienybės redaktorių Juozas Tysliava, Mokytojas Jurgis Gudelis ir Juozas Sargys.

Ponams Ginkams vaišinant visus svečius buvo gana rimtai pasikalbėta iš Lietuvos praeities vedamos

politikos ir jos puolimo laikais sunkus pergyventi nuotikiai. Taipgi gana daug pasikalbėta ir dabar riedančiais reikalais.

Svečiams skirstanties jau gana vėlyvam vakare, visi dalyviai nuoširdžiai padėkojo ponams Ginkams už sudarymą aplinkybių su ponu B. Dirmeikiu to garbingo susitikimo, ir malonias visiems vaišias.

J. Praeivis

NEW HAVEN, CONN.

Naujus Metus Sutikom Linksmi

Šv. Kazimiero parapijos moterų gildas surengė šaunų benkietą parapijos svetainėje susitikimui naujų metų ir palydėjimui senųjų metų. Šis benkietas tikrai buvo smagus, nes visą laiką viešpatavo pakilus ir draugiška nuotaika, šokiams grojo smagi orchestra. Svetainė buvo nepaprastai graži išpuošta šiai progai. Maistas skanus ir įvairių rūšių, patarnavimas malonus ir mandagus tikrai visiems atsilankusiems dar nepaprastai jaukią nuotaiką, ir visi turėjo progos palydėti senus metus su savo draugais ir kaimynais, ir sutikti naujus metus linksmi sveikindamies ir linkėjimais pasikeisdami.

Garbės žodis priklausio Moterų Gilgos narėms bei komisijai, kuri surengė tokią šaunų benkietą ir sugabėjo sukviesti tokių gražų skaičių svečių bei viešnių ir taip sumaniai visą vakarą visus užinteresavo ir linksmino.

Sulaukus Naujų Metų

Palydėjus senus metelius ir pažvelgius į mūsų kolonijos visų metų lietuvių veikimą dėl savo parapijos, kultūros, labdarybės, bei lietuvių ir šios salės labo, galima pasakyti, kad neatsilikom pereitais metais, bet dirbdami gražioj vienybėj, nuveikėm gana gražių ir naudingų darbų.

Peržengus naujų metų slenkstį širdingai sveikinu mūsų nenuilstantį kleboną kunigą A. E. G r a d e c k ą kuris yra didelis patriotas ir vikarą kun. A. Zanavičių, taipgi visus šios kolonijos geros valios lietuvius ir lietuviutes, kviečiu ir linkiu šiais metais gražioje vienybėj dar su didesne energija dirbti del labo mūsų parapijos apie kurią visas veikimas sukasi. Taipgi dirbkim dėl sušelpimo tremtinių, ir jų jūkurdinimo šioje laisvoje šalyje. Dėkim visų pastangas praplėsti mūsų darbuotę dėl Amerikos Tietuvių Tarybos, kuri rūpinasi mūsų tėvynės išlaisvinimo darbu. Vienu žodžiu sesės ir broliai lietuviai dirbkim budėkim ir bukim naudingi savo šeimoms, tautai ir bažnyčiai, ir šiai šaliai, kuri yra viena iš geriausių pasaulyje.

Atvyksta J. E. Vyskupas V. Brizgys

Sausio 22 d., mūsų kolonijoje lankysis nepaprastas ir aukštas svečias J. E. Vyskupas V. Brizgys, kuris neseniai atvyko iš tremties, ir jis mūsų kolonijoje sausio 22 d., parapijos svetainėje pasakys kalbą apie lietuvių tremtinių buklę, kuri yra labai sunki, taipgi jojo atsilankymas ir jojo kalba bus labai reikšminga, nes jis gyvena tremtyje ir visus vargus yra patyręs ir per-

gyvenęs. Taigi visi lietuvių lietuvaitės bei viai širdingai kviečiame silankyti į šias parapijas ir pasiklausyti viešinių iš tremties, taip gerbti mūsų aukštą ir svečią Jo Ekscelenciją kupą V. Brizgi.

SUSIZINIJIMAS

UŽSIENIU

—Ar kaišiai cenzura? Ar galima susirašinėti užsieniu? —LTSR gyventojų nėjimo cenzura yra vienas antrą klausimo dalį sakyti. Šiandien kiekvienas turis yra pasirušęs planą dėl savo artimųjų užsienyje. Kiekvienas turi giminių užsieniu tomatiška yra traukti kaip antitarybinis. Ties vieno piliečio susirašinėti užsieniu gali susilaikyti. Vieni jų tuojau susirašinėti persiekiojimo pradžia. Koks su bent kuo susirašinėti yra nepatartina, o liau ar anksčiau jisai persiekiojimu.

—Ar žmonės klausia radio? Ar leidžiama laido priimtuvas

—Radio aparatų esama, žymiai mažiau nepaklauskoms Lietuvos Priimtuvai laikyti reikalingi. Leidimus duoda tiems lietuviams. Gyventojai vengia tokių šyti, kas turi radio aparatą jau automatiškai Nemaža radio aparatų legalių rezistencijos

—Ar žmonės tikisi karų? —Visų tautų anapnės uždangos viltys Vakarais. Šiomis viltimis gyva šiandien kiekvienas lietuvių taryba, joms si ir vegetuoja kasdien riopai vergiamas, ar skurstas darbininkas tos viltys suteikia energiją istvermės pavertę istvencijom, kuriom ti arba mirti.

Angliškai-Lietuviškai

Žodynas

A. Herlito, 399 puslapis, tais viršeliais. Kaina \$3.25. prisiuntimu \$3.25.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

DIDYSIS SAPNININKAS SU PRIEDU, JAU ATSPAUSDINTAS

KETVIRTA PADIDINTA LAIDA

Knyga susideda iš arti 200 pusl. Kainavo \$1.00

Dabar Tik \$1.00

Didžiame Sapnininke pirmiausiai tilpsta prakalbė Sapnų reikšmė. Visi sapnai sudėti alfabetiškai. Ties imti iš senovės egiptiečių laikų Karaliaus Faraono vėmė. Karalius Faraonas nupirko nuo tų laikų vieną džiausių raganių 3 troyčias, kuriose įvairiausi mokslininkai ir sykiu sapnai buvo išguldyti.

Antroje daly jeina sekanti sapnai: Butlegerių, riu, Daktarų, Kunigų, Advokatų, Davatkų, Girtuoklių, gačių, Studentų ir daug kitokių sapnų su jų išaiškinimais. Apart sapnų išguldymo, šioje knygoje tilpsta Enciklopedija įvairių Profesijų. Eilės, žvaigždžių Mitologija ir mitologiški Asmenys. Papročiai ir Selemonas ir Paslaptys Lošimo Kazyromis.

Perkant daugiau negu vieną knygą, parsiduoda Knygnams ar laikraščiu leidykloms, knygos parsiduoda 50 nuosimčių nuolaida.

Knygos jau atspausdintos ir siuntinėjamos. Duokite kymus dabar. Su užsakymu siųskite ir pinigų suokite —

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS

— ir — LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS

ŽODYNAS

Spausdintas Londone, Kaina \$6.00, su prisiuntimu \$6.50

Vidutinio dydžio — Audeklinuose Viršeliuose

Antras, Didysis Lalio Žodynas

Kaina \$12.00, su prisiuntimu \$12.50

Užsakymus siųskite Pinigais ar Money Order šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 6 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$3.00 Užsieniuose - Kanadoje \$4.00
Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

AMERIKA NESNAUDŽIA

Keturi metai praėjo nuo tos šalios dienos Washington, kurioje nusėgęs ir pagėgęs. Prezidentas Rooseveltas ketvirtą kartą davė šilmingą priesaiką pildyti Amerikos konstituciją ir tinkamai eiti vyriausio pareigas. Amerikos jaunimas tada kariavo už munitatybės ir gerovės Europoje ir Azijoje, žudamas tuščianais.

Prezidentas Trumanas tradicinę prezidentinę priesaiką dabar sudėjo smagesnėse apylostose. Tiesa, pabrėžė visur neramumą, o krašto viduje pradėjo reikšmingai ekonominiai negalavimai (bedarbė). Tačiau, visgi, Amerikos darbininkai ir ūkininkai daugiau iš mūsų ekonominės sistemos gauna, negu rusai, anglai, prancūzai, kinai, indusai, ir kiti šios savų. Musų ekonominė sistema padėjo mums (ir rusams) išeiti pergalėtojai buriame kare. Ji tiek pagamina, kad lieka bilionai padėti musų pavargusiems draugams Europoje ir ant kojų atsistoti.

Reiškia, mes vyriškai stiprus. Bet ar vyriškai išmintingi savo vyrišką stiprumą dorai panaudoti? Musų valstybės departamente įvyko pakaita. Senato užsienio reikalų komisija vienbalsiai (13 balsų prieš 0) užgėrė naująjį valstybės sekretorių, Dean Achesoną, ir visuomenei paskelbė jo duotąjį pareiškimą, kuris sakė:

"Mano nuomonėje, komunizmas, kaip įsitikinimas, yra mirtini nuodai laisvai visuomenei žmogaus teisėms ir pagrindinei laisvei. Komunizmas, kaip puolikas pasaulį užvaldyti, yra mirtis valstybių nepriklausomybei ir tautų laisvei".

Viša Amerika tiki, kaip Achesonas. Ir nesėdi, rankas sudėjęs. Be Marshallo plano, kuris stiprina Vakarų Europos ekonominę pagrindą, vystoma taip vadinamas Šiaurės Atlantiko Apsigynimo Susitarimas, kurio pagrindas reiškia, Amerika apginkluos savo draugus Europoje ir pasidės juos ginti jei kas puolė. Ekonominiai ir kariškai stiprios Anglija, Prancija, ir kitos (jįmant, gali būti, ir Skandinaviją) nebijotų Sovietų Sąjungos penktųjų kolonų ir atviro puolimo.

Tačiau, ekonominis suvertinimas, po senovei eis virma karinio. Tam tikras komis dienomis paleistas

valstybės departamento pareiškimas sako: "Ekonominės sveikatos atgavimas yra pagrindinis dalykas ir privalėtų turėti pirmenybę prieš apsiginklavimą".

Sovietų Sąjunga, be abejo, vėl senas dūdas pusė, esą "kapitalistai" supavargšę niekuo nekaltą "proletarų tėvynę". Faktai ką kita sako. Amerika Teherane, Jaltoje ir Potsdame tvirtai įrodė net perdidelį taikingumą Maskvos "neklaidingiems" popiežiams. Deja, šie taip į "neišvengiamas istorijos kryptis" įsitikinę, kad gražaus gyvenimo su žmonija vengia, kaip velnias švęsto vandens.

Demokratijoms kitko ne-

BALF'o ATSTOVAS JONAS VALAITIS ATVYKO Į VOKIETIJĄ

BALF'o centro pasiūstas atstovas Jonas Valaitis š.m. sausio 6 d. iš Amerikos atvyko į Muncheną. Tą patį vakarą jie atsilankė į Muncheno lietuvių vaikų "egltę Raudonąjį Kryžiuje. Vaikų tėvai, patyrę apie laukiamą svečio atvykimą, skubomis parengė jam pagerbti kuklų priėmimą. J. Valaitis, nežinurint pokoloninio nuovargio, maloniai sutiko priėmimo dalyvauti ir jame pasakė kalbą. Pasakytos mintys bus įdomios visiems Tremtiniams ir Amerikos lietuviams, todėl jos pateikiamos spaudai:

Mano į Europa atvykimo misija — kalbėjo J. Valaitis,—padėti tremtiniams emigraciniuose reikaluose. Dirbsiu Jusų tarpe, kaip BALF'o Centro atstovas kartu su anksčiau iš Amerikos čia atvykusiu BALF'o atstove p. Izabele Rovaitė. Šiuo metu emigracinė problema tapo pati svarbiausia, nes jos vykdymas tikrai ilgai nusitęsė ir dabar dar letai juda. Europoje busiu ne vien BALF'o atstovu: turiu plačius įgaliojimus vienos Amerikiečių organizacijos, kuri, kaip ir kitos šalpos organizacijos, turi teisę dalyvauti DP biliaus vykdyme. Ši organizacija vadinasi American Federation of International Institutes. Čia teks steigti jos skyrius ir organizuoti patį darbą.

Tam reikalui tikios susilaukti iš savo tautiečių realios pagalbos. Emigraciniame darbe kliūčių gana daug ir nelengvai jos įveikiamos. Pačioj Amerikoje teko lietuviams daug pasidaruoti, kad būtų priimtas įstatymas, o svarbiausia rūpėjo pasiekti įstatymo pravedėjus, kad įstatymas būtų palankus pabaltiečiams, atseit, kad pagal jį daugiausia tų kraštų žmonių galėtų į JAV atvykti. Kaip žinote tas daliniai yra pasisekę. Prie to prisidėjote ir jūs patys gražiai tremtyje užsirekomenduodami. Kada čia po jusų stovyklas lankėsi iš JAV atvykę kongresmanai, tai jie apie jus susidarė gerą vaizdą, gavo gerą įspūdį ir pamatė, kad pabaltiečiai Amerikai gali būti naudingi, todėl ir emigracinis bilus tapo jums palankus. Jusų reikalus pūnai suprantų, nes aš pats esu ankstesnio tremtinio sunus. Mano tėvams, caro laikais dėl persekiojimo, teko iš Lietuvos bėgti ir ieškoti prieglaudos Amerikoje. Dabar jus pergyvenat tą patį, ką anksčiau jau pergyveno daugelis lietuvių ir kitų tautybių žmonių. Toliau J. Valaitis nupasakojo

TOSCANINI Protege — Jaunas italų dirigentas Guido Cantelli, kuris bus svečias diriguoti NBC Simphoniniam orkestrui pradedant šeštadienio sausio 15 d., buvo atrastas Arturo Toscanini Italijoje pereiną vasarą. Maestro buvo taip sužavėtas Cantelli'o talentu ir jį pakvietė kaip svečią diriguoti NBC Simphoniniam Orkestrui.

lieka tik stoti ant savo tvirtų demokratiškos kovos laukti iki pūnantis gyvenimas Sovietų imperijoj ir neklaidingiesiems į galvas įkals, kad gali būti, istorija neina marksizmo nusakomais neišvengiamais keliais. Amerikos lietuvių, aišku, stoja su demokratijomis, nes tik jų pergalėje mato viltį Lietuvą išlaisvinti ir jos žmonėms žmonišką gyvenimą duoti. Vyt. Širvydas

GARDNER, MASS.

Lietuviškas veikimas mūsų kolonijoj yra labai pilnas. Išskyrus bolševikų klūbą, kuriame Stalino pantaplių laizytojai susirinkę ištuština po keletą bonkų svaiginančių gėrimų ir sulošia kortomis, kitokio veikimo nėra. Regis, dar tikrai nėra "susipratę", kad laikosi kapitalo sistemos ir vienas kitą nusiskriaudžia —atimdami savo draugų sunkiai uždirptą dolerį.

Pas mus darbai labai sumažėjo krėslų išdirbystė. Viena iš didžiausių pečių dirbtuvė dar tebėra uždaryta nuo naujų metų del turto inventarizacijos.

Labai ačiū gamtai — močiutei, kad žiema yra taip nešalta ir galima daug kuro sutaupyti.

Serga keletas vidutinio amžiaus žmonij: B. Akatkauskas, J. Grigaliauskas ir "Vanagėlis" Redeckas.

Gaila, kad musų tautiečių pareigūnai po kepure miega. Taip neseniai dar jie gėrėsi, kad visą lietuvišybę blogą ir gerą veikimą čia palaiko. O dabar nei jokio nėra. Žemės Dulkę

santykiuose teksi užmiršti politinius skirtumus ir vadovautis didžiausia tolerancija. Musų pačių ir tautos buklė reikalauja vienybės ir susiklausymo. Taip pat suprantama, kad kiekvienam teksi sugebėti prisitaikinti prie naujų sąlygų ir rasti kelių į širdis senai jau ten gyvenančių tautiečių. Tik taktinų kelių bus jeita į savo tautiečių tarpą ir tada atsirasia progą panaudoti savo prityrimą ir gabumus.

J. Valaitis baigdamas savo pranešimą perdavė tremtiniams sveikinimus BALF'o pirmininko kun. Dr. J. B. Končiaus, BALF'o direktorių ir štabo vardu.

BALF Pranešimas DP Imigracijos Reikalui

BALF valdyba ir jo įkurdinimo komitetas, vadovaujami BALF seimo Chicagoje 1948 m. spalio 16 d. nutarimu, tremtinių imigracijos darbe glaudžiai bendradarbiauja su DP komisija Washington, su atskirų valstijų (States) DP komisijomis ir su valdžios komisijos pripažintomis visuomeninėmis agentūromis, kurioms yra suteikta teisė rūpintis tremtinių imigracija.

Ligi šiol DP komisija tas teises yra suteikusi pinigiskai pajėgioms ir anksčiau davusiomis tremtiniams korporatyvinius afidevitus organizacijoms.

Darbo ir buto garantijas galima siųsti tiesiog į DP komisiją Washington ar per šalpos organizacijas.

Tarpininkaujančios organizacijos drauge su garantijos davėju yra atsakingos: 1) kad kviečiamasis tremtinys bus aprūpintas darbu ir butu, 2) bus sumokėtos jo kelionės išlaidos nuo uosto iki paskirtos gyvenamosios vietos ir 3) kad atvykusis nebus visuomenei našta. Valdžia, žinodama, jog pripažintosios DP komisijos organizacijos yra pajėgios tęsėti savo pažadus, garantijose nurodytų faktų pati netikrina, o palieka tai atlikti pačioms organizacijoms. Tarpininkaujančiųjų organizacijų atstovai rūpinasi jiems patikėtais asmenimis, tiek jiems esant Europoje, tiek jiems atvykusi į Ameriką.

Garantijų davėjų pageidavimu, BALF gautasias garantijas nukreipia 1) tiesiog į DP komisiją Washington (Displaced Persons Commission Washington 25, D.C.), 2) į War Relief Services —National Catholic Welfare Conference (NCWC) Resettlement Division, 149 Madison Ave., New York, N. Y. (katalikų organizacija), 3) į Church World Service (CWS), 214 East 21st St., New York 10 N.Y. (protestantų organizacija), 4) į International Rescue & Relief Committee (IR-RC), 103 Park Ave. Room 507, New York 17, N.Y. (liberalų organizacija), 5) į United Service for New Americans, Inc., 15 Park Row, New York 7, N. Y. (žydų organizacija).

Garantuotojai, siūsdami BALF'ui blankas, malonėkite butinai pažymėti, kuriuo keliu pageidaujate toms garantijoms duoti eigą, t. y. per kurią organizaciją norite tremtinį atsiimti.

BALF, norėdamas garantijų tekstą pritaikyti visiems atvejams, toliau naudojasi DP komisijos nustatytu blankų tekstu (forma).

Kurie nori, kad BALF siųstų garantijas tiesiog į DP komisiją Washington, ar Church World Service (protestantų organizacija), ar International Rescue & Relief Committee (liberalų organizacija), ar United Service for New Americans (žydų organizacija) turi užpildyti po šešias (6) kopijas blankų kiekvienai šeimai, įmant nevedusius vaikus iki 21 metų amžiaus. Atskirų garantijų reikia tiems vaikams, kurie turi 21 metus, arba kurie jau yra vedę, nors 21 metų ir neturi. Tų blankų dvi (2) kopijas butinai reikia notarizuoti.

Norintiems naudotis National Catholic Welfare Conference (NCWC) — katalikų organizacijos tarpininkavimu, pakanka užpildyti tik 2 kopijas ir jų notarizuoti nereikia. Šiuo atveju reikia taip pat nurodyti: 1) savo gyvenamosios vietos katalikų parapijos adresą ir 2) klebono pavardę.

Kurie jau esate betarpiškai pasiuntę garantijas DP komisijai Washington ar kitoms čia išvardintoms organizacijoms, malonėkite apie tai pranešti BALF'o centrui (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.), kad mes ir musų atstovai Europoje galėtumėte sekti tų bylų eigą ir, reikalui esant, padėti.

Ligi šiol visos užpildytos garantijų blankos yra geros ir jų keisti nei papildyti nereikia.

Garantiją galima siųsti tiktai vienai šalpos organizacijai arba DP komisijai.

Pastaba: Jeigu viena ar kita pagelbstinti organizacija atsisakys padėti tremtiniui atvykti dėl kokių nors priežasčių, tai tik atveju galima kreiptis į kitą organizaciją, prašant užvestą bylą paimti iš vienos ir perduoti kitai organizacijai.

Ar Nori Gyventi 100m?

Jei taip, tai įsigyk naujai išleistą knygą GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTŲ

Knyga susideda iš 170 pusl. kuriuose aprašo kaip prailgti smogaus amžių. JI duoda! NOVANAI Prie Am. Lietuvis Prenumeratos

GAUK VIENĄ NAUJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SKAITYTOJĄ IR PRISIŪSK \$3.00 ir už tą Tamstos pasidarbavimą Tamstai bus pasiūsta viršminėta knyga NOVANAI, iš kurios Tamsta išmoksi kaip prailginti savo amžių iki 100 ir daugiau metų.

Amerikos Lietuvis prenumerata \$3.00 metams; \$5.00 Dvien Metam.

AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

POLITISKA BURTININKYSTE

Valdžios organai paskelbė, jog areštavo komunistų partijos vadus ir juos baus už tai, kad jie organizuoja spėką, varu nuversti šios šalies valdžią.

Pravartu pažvelgti ką daro pati valdžia tame klausime. Amerikos valdžia praktikuoja pilnojo žodžio prasmėje, užsienyje, ką Amerikos komunistų vadai skelbia teorijoje nuvertimui Amerikos valdžios per spēką - terorą. Kas atidavė Staliniui Balkanų tautas, teroru nuversti tų šalių valdžias, ir uždėti Stalino diktaturą ir nužudyti tų šalių demokratijos vadus? Tą padarė Amerikos politikieriai, duodami pagelbą Staliniui pavergti netik Balkanų tautas, bet Lenkiją ir Kiniją.

Ar ne Amerika apginklavo Kinijos Stalino kontroliuojamą komunistų armiją, kad teroro jėga nuverstų Kinijos valdžią.

Amerikos valdžia atidavė Staliniui Vokietijos ginklų industriją; atidavė Vokietijos karo ginklus Staliniui, kad jisai galėtų apginkluoti netik Kinijos komunistų kariuomenę, bet kad galėtų apginkluoti Europoje Balkanų ir Lenkijos kariuomenę, kurios yra varu suorganizuotos po Stalino kontrole.

Amerika ardo Vokietijos dirbtuves ir tų dirbtuvių mašinas "parduoda" Lenkijai ir Balkanų tautom. Tačiau tos mašinos kaip greitai yra nugabentos į minė-

tas šalis, Stalinas tas mašinas pasiima sau.

Kuomet visa Kinija pataps po Stalino valdžia, Stalinas iš Kinijos liaudies galės suorganizuoti penkiasdešimt milijonų kareivių armiją ir ta milžiniška kariuomenė bus panaudota prieš pačią Ameriką. Juk Amerikos politikieriai jau skelbia, kad su Kinijos komunistų valdžia galėsią daryti didelį biznį. Tuos milijonus Kinijos kareivių apginkluos ne kas kitas, kaip pati Amerika po priedanga išgelbėjimui krikščioniškos civilizacijos. Amerikos politiškai burtininkai žino, jeigu dabar kiltų karas Amerikos su Stalinu, Rusijos kareiviai mėtų ginklus ir bėgtų į Amerikos pusę. Nes Rusijos milijonai kareivių bėgo pas Hitlerį, manydami, kad jie bus paliuosuoti nuo Stalino vergijos. Amerikos politiškai burtininkai nenori, kad Stalino teroro valdžia būtų nuversta, kad būtų paliuosuosios mažos tautos ir Kinija nuo Stalino vergijos. Politikieriai nori kuogreičiausiai įvykdinti Stalino teroro tvarką šioje šalyje.

Juk per visą karo laiką prezidentas Rooseveltas ir ministras Marshall šliaužė prieš Staliną. Stalinas net neprasė, kad Rooseveltas jam (Staliniui) atiduotų Kiriles, Sachalino salą ir Balkanų tautas. Rooseveltas viską davė Staliniui delto, kad ponas Hiss, Stalino šnipas buvo Roosevelto patarėjas. Tą Stalino šnipą Hiss,

įstatė į valdžią darbą prie labai svarbių slapty šalies dokumentų, Amerikos piliečiai moka milžiniškas takšas del užkorimo per Amerikos politikierius Stalino teroro tvarkos ant mažų tautų Europoje. Visi žinome, jog Stalinas atsisakė mokėti suteiktą jam paskolą laike praeito karo. Stalinas atsisakė gražinti Amerikai kelis šimtus laivų, kuriuos Amerikos valdžia paskolino (geriaus pasakius dovanojo). Stalino agentai varo propagandą prieš Amerikos valdžią visose šalyse. Atsižvelgiant į visus privesčius faktus, prezidentas Truman pareiškė, kad "Stalinas a decent man".

Tačiau Finlandija, kurią Stalinas su Amerikos politikierių pagelba apvogė, moka Amerikai skolas. Tą Finlandiją, Amerikos valdžia padėjo ant juodo listo. Kadangi Finlandija kariavo prieš Staliną apgynimui savo šalies ir kultūros, tai ta mažiukė, kulturinga šalis, Amerikos valdžios pareigūnams yra netikusi. Tačiau, kuomet Stalinas nemo-kė nė paskolos, negražina nė laivų, tai Amerikos valdžia iš visų savo jėgų ginkluoja Stalino kariuomenę, kuri bus panaudota prieš pačią Ameriką.

Amerikos valdžios pareigūnai suleido Stalino šnipus į svarbiausias šalis įstamadavystės įsteigas, Stalino šnipai suka apie atomo bombos paslaptis.

Amerikos politikieriai ginkluodami Staliną, nori pralaimėti karą. Pralaimė-

jus karą, kultų šalyje suirutė. Pasinaudodami suirutė, politikieriai įvokdami Stalino teroro valdžią šioje šalyje. Lai politikieriai nesitiki, kad jie bus diktatoriais šioje šalyje. Stalinas pirmiausiai juos nudaigos.

Iškėlimas bylos prieš Stalino šnipus, areštavimas komunistų vadų yra apgaulė, kad buk Amerikos politikieriai ištikrųjų kovoja prieš komunistus. Persekiojimas šnipų ir komunistų yra dumimas publikos akių, kad žmonės nedasiprotėtų, jog patys politikieriai pilnai remia Stalino teroro valdžią Europoje ir Azijoje.

T. J. Kučinskas

KO JIE NORI ?

Lietuvių tauta ramiausia pasaulyje. Lietuviai pasikendė darbuose, maldose ir dainose. Prieš Kristaus atėjimą ant žemės, 3000 metų prieš katalikų erą, kai pasaulyje daug tautų gyveno tamsybėje, lietuviai jau tada sėjo grūdus savo žemėje ir laimingai gyveno. 1500 metų prieš Kristų lietuviai turėjo visokių gyvulių, kurie padėjo tarnauti ir tobulinti žmogaus gyvenimą. Bet grobikai kaimynai puolė, grobė lietuvių žemes ir žudė lietuvius. Jau veik 800 metų kaip lenda į Lietuvos žemę svetimi grobikai, barbarai.

Karalius Mindaugas, rodos, pirmutinis pamatė kaimynų pavojų ir ėmėsi kovoti ir organizuoti visus lietuvius bendrai kovai. Daug Lietuva turėjo gabių kunigaikščių, kurie mokėjo ir sugebėjo lengvai apsiginti nuo priešų ir juos išvydavo toli nuo savo žemės.

Gal paskutinis didelis mušis buvo Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto su Kryževiais, kuriuos taip sudaužė, kad per keletą gentkarčių buvo tyku ir ramu. Tik vėliau lenkų diduomenė ir dvasiškija taip įsitibo į Lietuvos skverną, kaip maži kudikiai vergdami motinos globos. Be Lietuvos Kunigaikščių pagelbos Lenkija būtų jau seniai išnykus. Bemaž visi Lenkijos valdovai buvo Lietuvos Kunigaikščiai. Tas pats ir šiandien. Pirmasis lenkų prezidentas buvo lietuvis Narutavičius, Pilsudckis taip pat buvo lietuvių kilmės. Kas dėjos prieš penkis šimtus metų, tas ir šiais laikais kartojasi. Vokiečiai griebė Lietuvos žemes, ponai lenkai ir tie pradėjo savo nosį kišti. Ponų Varšava dega, o lenkai vis dar siekia Kauną.

Azijaiki barbarai vėl įlindo į Lietuvą, žudo žmones, perkrikština miestus ir žymius žmones. Lenkai nesigėdina rodyti pasauliui asmenis ir jais didžiutis, kurie nėra jų tautos kraujo. Štai, pavyzdžiui, Mickevičius ir Kosčiūška, kurie lenkų spaudoje giriami kaip lenkai patrijotai nors lietuviškos kilmės. Kosčiūška augo ir gėrėjos Lietuvos grožiu, kovojo už Lietuvą. Paaugęs nuvyko į

**Mokslas
Kampelis**

PASAULINIS IESKOJIMAS URANIUM

Prieš šimtą metų, auksas buvo Californijos valstijoje. Šiandien, visas pasaulis dominas surasti "uranium", atominės energijos svarbiausias šaltinis. Kaip garsumo aukso ieškotojų užpuolimas Californijos 1849 m. išvystė nedirbtas žemes taip šių dienų ieškojimas "uranium" traukia žmones į naujas vietas. Vėl atgaivina apieštus miestus buvusių svarbių kasyklų vietų Jung. Valstybėse ir kitur.

Pavieniai žmonės ir valdžios darbininkai, šie atominio amžiaus "uranium" ieškotojai keliauja automobiliais ne mulais. Jie turi naujausius Geiger instrumentus (delikatni instrumentai, kurie užrekoruoja atominį spindėjimą), vieton skauradų ir kirvių. Bet entuziazmas visus apima.

"Pitchblende" yra svarbiausias "uranium" pilnas mineralas. Turi radiumo irgi. Antras mineralas yra "carnotite" (mineralinis sudėtinis pudruotoj formoj), bet ir kiti mineralai turi šios atominio-amžiaus medžiagos.

Turtingi "pitchblende" depozitai Belgijos Congo ir Kanados Great Bear Lake apylinkėse pristatė išbandymams medžiagą dėl pirmos atominės bombos ir lig šiol jos yra svarbiausios "uranium" vietos. Laikraščiai mini Čekoslovakijos Jachymov kasyklą kaip "pitchblende" šaltinį ir apie naujai rasto "carnotite" Colorado, Utah, New Mexico ir Arizonos valstijose, ir "titanium" rudos Arkansas, kuri irgi turi kiek "uranium".

Nesenei turtinga vena "pitchblende" buvo rasta

rytų dalyje Rocky Mountain netoli Boulder, Colorado. Žurnalas "Look" iššydamas šitą radinį, neša, kad ponis Curie pirmiems radiumo eksperimentams vartojo "pitchblende" iš kasyklos apylinkė. "Uranium" Californijoje ir Alabamos British Columbia, Manito, Ontario ir Saskatchewan; Pietų Afrikoje ir sambiquie. Europoje "uranium" rasta Norvegijoje, Danijoje, Švedijoje, Prancuzijoje, Bulgarijoje, Ispanijoje ir Anglijoje, Lotynų Amerikoje - Meksikoje, Argentinoje, Čilijoje, Brazilijoje, Azijoje - Kinijoje ir Burma. Nors žinoma apie Rusijos žangas, 1948 m. laikraščio pranešė apie "uranium" kasymus Sovietų zonoje, kietijoje ir Ural kalnų Šiaurvakarų Rusijoje, Centralei Azijoje.

National Geographic gazine, kuris raportuoja apie pasaulį - apimanti kojomą "uranium", patvirtina faktą, kad nors yra "uranium" rudos, bet "uranium" taip sunku išgaivinti kaip auksą. Labai sunku ištraukti ir, jo grynumą formoj, galima tik išgauti dalyį suskaldyti (to sukuriant atominę energiją).

Tautos saugojo ir savo skaitlines kaslinė "uranium" produkcijos ir vartojimo, bet jos pranešė radimą. Valdžios siūlo mijas ir speciales progas tiems, kurie pirmos rušies ruda, bet čiu laiku jie varžingai troliuoja savininkystę distribucija.

Prancuziją mokytiis inžinieriaus mokslą. Pargrįžęs iš Prancuzijos, rado lietuvius užpultus rusų. Jis stoji į kovą prieš rusus iš pradžių Lietuvoje, paskiau kai rusai užpuolė Lenkiją, persikėlė kovoti Lenkijoje. Dar vėliau Kosčiūška atvyko į Ameriką ir čia kovojo už žmonių laisvę. Kosčiūška rašė laiškus iš Washingtono į Lietuvą lietuviškai. Ponai lenkai visokius kliubus tveria Kosčiūškos vardu.

Prieš dvidešimt metų kai Worcester lietuvių laimėjo Europos plaukiojimo čempionatą ir lenkės užgirdė jos vardą Osipovič, tuoj jos apie jos gyvenamą namą apkarstė lenkiškomis vištomis. Osipovičienė turėjo daug vargo kol tai visą pašalino.

Aš tikras esu, kad po penkių dešimčių metų Woodrow Wilson lenkai vadins

Wilsoną, nes jau dabar bama, kad jis lenkų jotas. Lietuviams nereikėtų ti galvas ir numoti ranką, li, bet turėtų steigti klubus, naujų spēkų ir energijos, vienias kas tik nori būti lietuviu. M. JANKA. Nes tai geriausias vaistas nuo dispesijos, užkietėjimo, nervišumo, kosos apetito, širdies supynų pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, migrenos, skaudėjimo, karščiavimo, po, blogo upo, abelo nuotėkų inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devynerios

Yra augalinis sutaišymas, siveda grynai iš šaknelių, žiedų, seklių ir žolių. Veiksmuno organų taip kad patalpus jus jį tulą laiką žmogus patenaija naujų spēkų ir energijos, vienias kas tik nori būti lietuviu. M. JANKA. Nes tai geriausias vaistas nuo dispesijos, užkietėjimo, nervišumo, kosos apetito, širdies supynų pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, migrenos, skaudėjimo, karščiavimo, po, blogo upo, abelo nuotėkų inkstų ir kepenų ligos. Palangos Trejos Devynerios parduoda po \$1.00, su paštumu - \$1.10. Siųsdami namu, sakymus, adresuokite: AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

This year give a **Smith-Corona** Portable Typewriter

The Finest Christmas Gift of its Kind in the World!

The Smith-Corona is a practical gift for students, writers, business men and women. Attractive, dependable, longer lasting... has famous floating shift PLUS many other exclusive time-saving features. Price includes the handsome carrying case. No need to pay the full amount before Christmas. Use our easy purchase plan.

"The finest precision writing instrument of its kind in the world!" ... HAS 5 BIG TYPING AIDS!

- Touch Selector
- Floating Shift
- Variable Line Spacer
- Type Bar Speed Booster
- Piano Key Action

PRACTICAL XMAS GIFT SUGGESTIONS
SILENT \$89.50
STERLING \$84.50
CLIPPER \$77.50
Plus Taxes

NOW... EASY TIME PAYMENTS
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Automobile Loans Quickly and Easily Greater Savings

Worcester County Trust Company

KOLONIZACIJA

Kiek Lietuva turi gyventojų iš viso? Kiek vietinių, kiek atvykėlių?

—Viso apie 2,700,000. Čia įskaitoma apie 200,000 su kauptu atėjusių (kolonistai, kariuomenės daliniai, MVD, MGB).

—Kur apgyvendinami kolonistai, maskoliai?

—Daugiausia kolonistų yra miestuose, kur juos sunkiai pasiekia partizanai. Toliau vietovės, iš kurių gyventojai pasitraukė į Vokietiją ar kur ankščiau buvo didesni dvarai.

—Daugiausia kolonistų tenka Vilniaus ir Klaipėdos kraštams. Lenkijos pasienyje kolonistų retai. Į Lietuvą yra atkelta apie 20,000 iš dabar Lenkijai priklausančių lietuviškų žemių.

—Tačiau šie lietuviai nelaukiami kolonistais. Rytprūsiose vietiniai gyventojai baigiami išnaikinti. Jų vieton atkeliami iš Sovietų Sąjungos kolchozininkai.

—Tačiau ir jų nėra daug. Daugumas Rytprusių žemių dabar yra be šeimininkų. Vietovės yra tikrai apgyvendintos tikrai prieš susiekimo mazgą. Klaipėdos krašto gyventojus sudaro dalis autochtonų, lietuvių, žymesnė dalis naujai atkelti arba atsikėlę.

—Tarp atkeltųjų esama ir lietuvių raudonarmiečių ar komunistų, kurie už įvairius nuopelnus ten gavo žemės. Pačiame Klaipėdos mieste esama ir nekomunistų lietuvių, kurie ten vienokiu ar kitokiu būdu sugebėjo įsikurti.

—Kaune yra apie 110,000 gyventojų, iš jų apie 70% lietuvių. Vilniuje—160,000 gyventojų iš jų—37% lietuvių, 23% lenkų ir apie 40% rusų, žydų ir kt.

—Kiek liko žydų autochtonų? —Tik keli tukstančiai. Daugumas žydų yra atvykę iš Rusijos.

—Kokie santykiai su žydais? —Naujai atvykę žydai gyvena miestuose, dažnai užima aukštas vietas ir juos lietuviai traktuoja kaip MVD ar MGB tinklo uolius tarnautojus. Net ir tie žydai, kurie vokiečių okupacijos metu buvo uoliai slapstomi, šiandien nenori savo išgelbėjimo padėti. Kai kurie yra net apkaltingi, kad esą būve blogai maitinami.

MOKYKLOS

—Kokios yra aukštojo mokslo įstaigos? —Veikia Kauno ir Vilniaus universitetai. Kauno universitete yra medicinos, architektūros, statybos, technologijos bei marksizmo - leninizmo fakultetai. Kaune veikia taip pat veterinarijos akademija ir pirmieji kursai žemės ūkio akademijos. Vilniuje medicinos fakultetas, chemijos fakultetas, pedagoginis institutas, dailės institutas su architektūros, skulptūros, grafikos ir tapybos fakultetas. Klaipėdoje veikia komercinis fakultetas, Dotnavoje žemės ūkio akademijos paskutiniai kursai.

—Kokia yra Profesūros sudėtis? —Dar su didele persvara vyrauja lietuviai (85%) Studentijos irgi apie 80% lietuviai. Toliau, rusai, žydai. Daugiausia atėjusių yra Vilniaus universitete. Studentų iš viso priskaitoma apie 6000.

—Kiek gimnazijų? Kiek mokinių? —90 gimnazijų ir apie 189 progimnazijos su 65,000 mokinių. Apie 20 įvairių technikumų (žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir t.t.)

Ką-tik išėjo iš Spaudos Nauja Knyga LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga TOMAS I-MAS Parašė AUDRUNAS ir SVYRIUS, 1946 m. su Lietuvos žemėlapių ir 12 iliustracijų 312 puslapių — Kaina \$3.00 Pinigus ar čekius siųskite šiuo adresu —

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass.

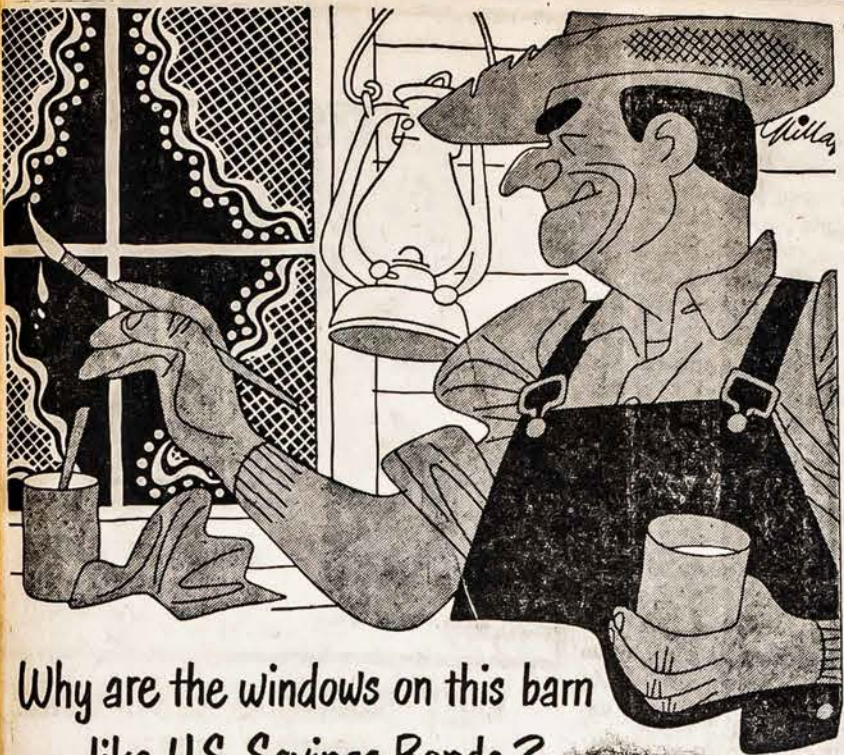
Jumoriški-ka.

DEGTINĖS GALYBĖ

Evoliucijos mokslas sako, kad žmogus gyvena ant žemės virš 250,000 metų ir kad jis išsivystęs iš žemesnių gyvių. Taigi, evoliucijai reikėjo tukstančių metų, kad iš beždžionės padaryti į dievą panašų žmogų. Šiandien duokite puskvortę degtinės materialai, tai į pusę valandos ji tikrai vėl pavirs į beždžionę.

ISAISKINO STEBUKLA

—Biblija sako, kad Loto žmona, bėgdama iš degančio miesto atsigrįžo atgal pažiūrėti ir pavirto į druską. Kažin, ar biblija čia tik nemeluoja? —Kas čia nepaprasto štai einant man aną dieną su savo žmona užpakalyje pasidarė kažkos triukšmas. Ji tik atsigrįžo pažiūrėti — lupt ir pavirto į purvyną!

Why are the windows on this barn like U.S. Savings Bonds?

Way back, when your grandfather was still very young, Pennsylvania farmers were doing a very strange thing.

They were painting the windows of their cow barns with ornate scenes of meadows and fields—sometimes they would even paint lace curtains on the windows.

All of this was done so that the cows inside the barn would be shut off from the bother and confusion of the outside world. They would see nothing but peace and contentment.

And it came to us that U.S. Savings Bonds are very much like these painted windows.

For Savings Bonds stand between you and financial worries. They assure you the peace and contentment of knowing that you have money on hand to meet future emergencies, hospital bills, and children's education.

And buying U.S. Savings Bonds is as easy as painting a barn window. For today, it can all be done automatically through your employer or local bank.

They do all the work for you. But it's you who collects the \$4 on every \$3 you invest in U.S. Savings Bonds. So right now, today—ask your employer or bank about the automatic way to buy U.S. Savings Bonds.

Automatic saving is sure saving—U.S. Savings Bonds

Scandinavian Christmas Program Presented

Program in keeping with the Christmas season was arranged for the monthly meeting of the Baltic Scandinavian Society of Washington, D. C. on Monday, December 20, 1948 at the Y.W.C.A., 17th and K Sts., N. W.

Respects were paid to the deceased president of the Society Mr. Otto S. Beyer, nationally known figure in labor relations. A film in color and sound was shown on Denmark, Norway and Sweden by a representative of the American Air Lines.

Christmas customs was delivered by Mrs. Clarence T. Nelson, wife of the pastor of Augustana Lutheran Church and sister of Gov. Youngdahl of Minn. who has taken an active interest in the resettlement of Baltic DP's in the midwest. There was a selection of Christmas carols and Norwegian folk numbers played on the accordion by Mrs. Frederick Ringe.

Next meeting of the Society is scheduled for Wednesday, Jan. 26th at 8:15 P.M., YWCA, 17th and K Sts., N. W.

PAPILDOMOS ŽINIOS APIE PADETI LIETUVOJE

—Ar dabartinė Lietuvos okupacija bei administracija remia vietinius gyventojais ar sveikintais?

—Dabartinė okupacija nenaudoja gausiosios kolaborantų armijos. Nuoširdžiai bolševikai kalina tikrai būvę kriminalistai. Atsakingesni postai patikimi tik rusams komunistams. Net ir komunistai lietuviai neturi Maskvos pasitikėjimo.

—Kokia yra proporcija tarp lietuvių ir kitašalių administracijoje?

—Aukštuose postuose proporcingai 30:70 lietuvių nenaudai žemesniuose-pusiau. Miestuose vyrauja žydai ir rusai. Provincijoje vyrauja lietuviai. MVD-vidaus reikalų ministerija-aukštesniajame personale vyrauja lietuviai, žemesniajame—lietuvių. MGB-valstybės saugumo ministerija—lietuvių tik apie 15%.

—Ką veikia vadinamoji užsienio reikalų ministerija?

—Jos egzistavimas yra daugiau propagandinis. Visos funkcijos, kurias turėtų ši ministerija atlikti, atliekamos per Maskvą. Dėl to ir apie tarnaujančių sudėty šioje ministerijoje sunku ką pasakyti, tačiau reikia manyti, kad joje vyrauja rusai. Švietimo ministerio žiūgėlis sunus yra paruoštas Maskvoje diplomatinei tarnybai JAV,

tačiau iki šiol šio posto dar nėra užėmęs.

—Kas valdo susiekimą? Ar susiekimas yra laisvas ar reikalingi leidimai?

—Susiekimas bendrai priklauso Tarybų Sąjungos tinklu. Geležinkelių administracijos tarnautojai daugiausiai rusai. Visų didesnių stočių viršininkai taip pat rusai. Susiekimas po kraštą iki 200 km., nėra trukdomas, išskyrus tas vietas, kurios vadinamos "draudžiamos zonos"—tai pasieninės prie Lenkijos ir pajurio sritys. Į šias sritys įvažiuoti bei iš jų išvažiuoti reikalingi specialūs MVD leidimai. Kelionės pažymėjimus bendrai išduoda pačios įstaigos, kuriose tarnaujama, jei vykstama į nedraudžiamą zoną. Su Rytprūsiais jokios sienos nėra. Kelionės formalumai taikomi tie patys, kaip ir kitas vietas. Kiekvienu atveju gera pasirūpinti komandiruoję nors kelionė ir nesiektų 200 km. Į Latviją taip pat galima vykti be specialių leidimų. Į Gudiją ir Rusijos gilumą galima vykti su vietos MVD ar vietos vykdomųjų komitetų pažymėjimais.

—Kuri kalba duodamas komandos lietuviškoje divizione?

—Rusų.

—Ar yra Lietuvoje karo mokykla?

—Specialių Lietuvos karo mokyklų nėra. Tačiau aukštesnioje mokykloje visiems studentams ir studentėms karo mokslas yra priverstinis per visą studijavimo laiką. Per savaitę 4-5 valandos. Baigus kiekvienas gauna diplomą ir atsargos karininko laipsnį (jaunesnį leitenanto ar kapitono, atsižvelgiant į egzaminų pažymius).

—Kas yra tie "istrebiteliai"?

—Juos bolševikai pagimdė 1945 metais pavasarį kovai su poptiniais "banditais". Tuomet pasireiskė gyvas partizanų judėjimas ir kovai su partizanais buvo bandoma kiekviename valsčiuje sumobilizuoti iki 30 "istrebitelių" iš netvyrų ar bendrai iš vietinių gyventojų tarpais vėjus bolševikams nepasisekė, nors stojantiems "istrebiteliu" eiles buvo teikiamos visokeriopos privilegijos. Įstojo daugumas ne netvyrų. Lietuviai kurie buvo įstoję, pasitraukė, kai partizanai pavare akciją per spaudą ir emesį gana griežtų priemonių prieš suos išdavikus. Rūmėji istrebitelių daunia susaukė kruvinių nuostolių-nes buvo menkai apmokyti ir menkai ginkluoti. Istrebiteliai buvo naudojami ir prievolinis iš ukimnų išrinkti. Jie buvo nepopuliarūs ir susiaukdavo pajuosok, o dėl to, kad buvo blogai aprūpinami, plėsdavo ir vagiaudavo iš ukimnų, kad gautų išsikaityti. Tokios sąlygos jų eiles visai išretino ir šiandien yra valsių, kur jų yra telikę vos po keletą žmonių. Šių dainių ukūciai buvo inkorporuoti į MGB tarnybą, kiekviename valsčiuje jų eiles papildant rusais iki kelios ar keliosdešimt asmenų. Iš likusių istikimų istrebitelių atrenkami kandidatai MGB mokyklom. Apskričių miestuose yra šitokių dainių rezervai. Čia operatyviniai MGB daliniai dienom ir naktimis vykdo savo "uždavinius"—suminėja žmones, renka pyliaivas, mokesčius, ieško partizanų sleptuvių.

—Iš lietuviškųjų kariuomenės dainių yra tikslai 16 pėstininkų divizija. Ji stovi Vilniuje. Joje 80% karių yra lietuviai. Komanduojančiame personale lietuvių maža. Divizijos vadai yra pulkininkas MOTIEKA, pavaduotojas gen. Macijauskas (politgenerolas). Kiti lietuviai, kai jie mobilizuojami, išskirstomi po rusiškus dalinius. 1944-45 metais sumobilizuoti lietuviai buvo išsiųsti į Rusiją, kur išskirstyti po rusų dalinius.

—Kiek yra Lietuvoje vyrų mobilizuota, kiek pasislėpę?

—Karo metu daug sumobilizuoti nepavyko. Dalis mobilizuojamųjų įsitaisė "broniruojamoje" įstaigoje. Kita dalis pasitraukė į miškus partizanauti. Davėsi dalis ir mobilizuojama. Kuris procentas pasisekė mobilizuoti, tai priklausė nuo atskirų vietų. Grubiai skaitant, reikėtų sakyti, sumobilizavo apie 10% tų, kuriuos mobilizacija lietu. Nemažas kiekis slapstėsi individualiai. Šių žymi dalis vėliau "oblavų" metu buvo nužudyti arba išretinti Sibiran.

—Kokių metų vyrai mobilizuojami ir kur apmokami?

—Karo metu buvo mobilizuojami nuo 1895 metų gimimo iki 1926 metų. Karui pasibaigus dalis demobilizuota, kiti paskirti į įvairius darbo batalionus. Po to, buvo pašaukti apmokyti 1926, 7, 8 metų vyrai. Šiuo metu jau pašaukti ir apmokami 1929 ir 1930 metų vyrai. Apmokomi Lietuvoje ir Rytprūsiose. Apmokymas palyginamai trumpas ir menkas. Pvz. 1926-27 metų vyrai buvo apmokomi apskričių miestuose. Apmokymas truko kelius mėnesius su savais drabužiais ir beveik su savo maistu. Visi buvo apmokomi, kaip pėstininkai.

—Kurią kalbą duodamas komandos lietuviškoje divizione?

—Rusų.

—Ar yra Lietuvoje karo mokykla?

—Specialių Lietuvos karo mokyklų nėra. Tačiau aukštesnioje mokykloje visiems studentams ir studentėms karo mokslas yra priverstinis per visą studijavimo laiką. Per savaitę 4-5 valandos. Baigus kiekvienas gauna diplomą ir atsargos karininko laipsnį (jaunesnį leitenanto ar kapitono, atsižvelgiant į egzaminų pažymius).

—Kas yra tie "istrebiteliai"?

—Juos bolševikai pagimdė 1945 metais pavasarį kovai su poptiniais "banditais". Tuomet pasireiskė gyvas partizanų judėjimas ir kovai su partizanais buvo bandoma kiekviename valsčiuje sumobilizuoti iki 30 "istrebitelių" iš netvyrų ar bendrai iš vietinių gyventojų tarpais vėjus bolševikams nepasisekė, nors stojantiems "istrebiteliu" eiles buvo teikiamos visokeriopos privilegijos. Įstojo daugumas ne netvyrų. Lietuviai kurie buvo įstoję, pasitraukė, kai partizanai pavare akciją per spaudą ir emesį gana griežtų priemonių prieš suos išdavikus. Rūmėji istrebitelių daunia susaukė kruvinių nuostolių-nes buvo menkai apmokyti ir menkai ginkluoti. Istrebiteliai buvo naudojami ir prievolinis iš ukimnų išrinkti. Jie buvo nepopuliarūs ir susiaukdavo pajuosok, o dėl to, kad buvo blogai aprūpinami, plėsdavo ir vagiaudavo iš ukimnų, kad gautų išsikaityti. Tokios sąlygos jų eiles visai išretino ir šiandien yra valsių, kur jų yra telikę vos po keletą žmonių. Šių dainių ukūciai buvo inkorporuoti į MGB tarnybą, kiekviename valsčiuje jų eiles papildant rusais iki kelios ar keliosdešimt asmenų. Iš likusių istikimų istrebitelių atrenkami kandidatai MGB mokyklom. Apskričių miestuose yra šitokių dainių rezervai. Čia operatyviniai MGB daliniai dienom ir naktimis vykdo savo "uždavinius"—suminėja žmones, renka pyliaivas, mokesčius, ieško partizanų sleptuvių.

—Kuri kalba duodamas komandos lietuviškoje divizione?

—Rusų.

—Ar yra lietuviškoji kariuomenė?

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

KAS GIRDĖTI PAS MUS WORCESTERY

SAUSIO 17 d. vietos žinomam sportininkui Vincui Adomaičiui atsitiko nelaimė. Jis neteko kairiosios rankos dviejų pirštų. Tas įvykis prie darbo kalvinėj Wyman-Gordon Co.

Vincas Adomaitis yra vietos "South High School Basketball Coach".

SAUSIO 16 d. buvo palaidotas "Notre Dame" kapuose Adolfas Vaitulevičius-White. Paliko žmoną, keturis sunus, dukterį ir anuką. Adolfas Vaitulevičius — lietuvis iš Daugų parapijos.

ZINOMI vietos biznierių p. A. Kudurauskai persikėlė su savo bizniu į nuosavią vietą — kampas Millbury ir Endicott gatvių. Tai puiki užėiga, beto p. Kudurauskai yra patrijotai lietuviai.

LIETUVAI Remti Draugijos 1-mo skyriaus susirinkime A. Kriaučialis, darydamas pranešimą apie Centro Valdybos suvažiavimą, pranešė, kad Bostono Suvėjų - Kriaučių Unija per Juozą Lekį paaukojo 600 dolerių Lietuvai Remti Draugijai. Ši auka skiriama lietuvių tremtinių pagelbai ir akcijai už Lietuvos Nepriklausomybę. Tai graži auka. Vadinas, kriaučiai įvertino L.R.D. veiklą.

LIETUVAI Remti Draugijos Seimas įvyks balandžio (April) 3 d. LNC salėje, 12 Vernon st., Worcester, Mass. Tą pačią dieną po Seimui bus vakarienė delegatams pavaišinti.

PEREITO sekmd. vakare teko susitikti L.M.K. choro vedėją p. M. Meškienę ir nars K. Pupkiene, V. Purvinskiene, V. Jasiukoniene, B. Žekaitienę, O. Raskauskienę ir kitas sugrįžusias iš po koncerto Hartford, Conn. Visos buvo gerai nusiteikusios, nes koncertas gerai pavyko. Beto, ir kelionę turėjo gerą. Iš Hartfordo į Worcesterį važiuo tik pusantros valandos.

VASARIO 26 d. Sandariečių vakarienėje tikimasi turėti nepaprastus svečius, tik ką atvykusius iš Euro-

pos p. Audėnus. P. Audėnas buvo žemės ūkio ministras Lietuvos valdžioje. Dabar jis gyvena Boston, Mass.

LIETUVAI Remti Draugija gyvuoja jau 11 metų. Šiame laikotarpyje kasmet budavo rengiami 16 d. vasario paminėjimai.

Taip pat ir šiais metais bus paminėta 16 d. vasario, vasario 13 d. Dainuos L. M. K. choras vedamas M. Meškienės ir Aušrelės Vyrių choras vedamas Jono Dirvelio. Bus naujaisių kalbėtojų ir kitokių pamarginimų.

LIETUVAI Remti Draugija susideda iš vietos draugijų atstovų ir pavienių asmenų. Ši draugija turi puikiausią Valstijos "Čarterį" — leidimą. Šį leidimą iš valstijos išrupino Lietuvos Garbės Vice Konsulas adv. Shallna.

L. R. Draugija per savo keliolikos metų gyvavimą pasiuntė šimtus paketėlių tremtiniams į Europą. Tūkstančius dolerių įteikė Amerikos Liet. Tarybai, taip pat ir BALF'ui. Jau keletai šių metų pagelbėjo atvykti iš Europos į Dėdės Samo kraštą. Tai tik paviršutiniai pažymėti nuveikti darbai.

Priklausyti L. R. Draugijai nariais visiems yra durys atviros. Bet gaila, kad šiuo metu yra sudaromi kaž kokie kiti komitetai, kurie neturi nei leidimų, nei geros pradžios. Tai dažniausia vyksta dėl nesupratimo ir tuščios garbės.

Todel Worcesterio lietuvių maloniai kviečiami ateiti ir įsirašyti nariais į šią garbingą organizaciją. Mokestis vienas doleris metams.

Sausio 16 d. L.R.D. susirinkime perrinkta Valdyba 1949 metams iš šių asmenų: pirm. M. Zemaitaitis, Vicepirm. Dr. M. Vaikšnorienė ir M. Endzelienė, sekr. K. Zurlis, Fin rašt. J. Krasinskas, Išd. J. Dvareckas, Išd. glob. J. Pupka ir V. Mitrikas, koresp. J. Donilienė ir Krasinskas, koresp. anglų kalboj M. Vaikšnorienė.

Ši Valdyba nesivaržo dėl vietų, mieliai užleistų norintiems darbuotis šioje organizacijoje.

AMERIKIEČIŲ spauda pajuokė Sov. Rusijos akademiką prof. V. Danilevskį už pasisavinimą svarbių išradimų, kaip tai telefono, elektros, radio. Vėliausiu laiku - pasisavino Brolių Wright išrastą orlaivį.

Sausio 15 d. laidoje "The Evening Gazette" sako, kad visiškai nenustebsim kai rusai paskelbs pasauliui ži-

nią, kad Ameriką atrado ne Columbus, bet barzdotas rusas. Pasisavint ir meliuoti tai jų prigimtis.

D jaunuoliai Clark Universiteto studentai D. Kamandulis ir Puzarukas išvyko su buriu profesorių ir studentų į juras studijoms.

VIETOS lietuvių biznierių Organizacija praneša didelią naujieną. Bus sudorota už du ir pusę dolerio kalakutienos ir dar šio to ir tai visa bus be pelno. Nei trupinelis pelno nebus palikta lietuviams tremtiniams ir akcijai už Lietuvos Nepriklausomybę. Tai milžiniškas patriotiškumas. Nuostabiai skamba. Tikrai sovietiška!

Prašyčia nuo savęs, susimylėti ir palikti nors trupinėlį Amerikos Lietuvių Tarybai ir BALF'o vajams. Prisiminkim posakį "savas pas savą". Paliepij Juozas

Nepaprastas Ir Reikšmingas Vakaras

Šį šeštadienį sausio 22 d. 6 val. LNC patalpose, 12 Vernon g-vė, Liet. Veteranų organizacija rengia nepaprastą vakarą.

Šis vakaras bus skirtin-genis už visus kitus ankščiau buvusius vakarus, nes Liet. Moterų Veteranų Paranamams lietuvišką vėliavą Vakaro vedėjas bus Juozas Grigaitis, miesto tarybos narys. Pakviesta daug žymių svečių.

Vakaras tęsis ligi 12 val. nakties. Programa bus trumpa, nes tuoj po vakarienės bus šokiai.

Rengimo Komisija gerai pasirengus, visi atsilankę svečiai bus patenkinti ir jausis kaip Lietuvoje. Tad prašome visus atsilankyti.

P. Mitrikų Pagerbimui Vakaras

Lapkričio 21 d. 1948 m. burelis p. Mitrikų draugų surengė jiemis 25 metų visuomeninio veikimo pagerbimui pobuvį. Tame pobuvyje atsilankė apie 200 svečių. Visi linksmindamiesi linkėjo p.p. V. ir M. Mitrikams geriausios laimės ir ilgai darbuotis lietuviškoje dirvoje.

P. p. Mitrikai atsilygindami savo giminėms ir komitetui pereitą sekmdienį surengė skanias vaišes klubo salėje, 12 Vernon g-vė.

Vaišėse dalyvavo J. ir M. Dvareckai, J. ir K. Vieraičiai, J. ir P. Bočinskai, P. T. Kupčinskai iš Millbury, Mass., P. Latviai iš Paxton, Mass., Brožiai, Dr. ir P. Vaikšnorai, A. Kašėta, J. ir P. Čienai, P. Tomkai, A. ir P. Kriaučeliai, J. Kamandulis, J. Pupka, jų jų žentai, P. T. Veraičiai ir Manasiai, P. Kudurauskas ir O. Nielle.

Visi svečiai linksmindamiesi prie skanų valgių ir gėrimų linkėjo p. p. Mitrikams ir jų šeimai geriausios kloties ir laimingo gyvenimo.

Visų aukščiau išvardintų vardų dėkoju p.p. Mitrikams už jų vaišes. Ant.

"Žeme Po Svetimu Batu"

New York Staats - Zeitung und Herald, pabaigoje 1948 metų įdėjo ilgą straipsnį apie padėtį Tarybų Lietuvoje, kuriame yra ir tokių žinių: "Tenai, kur seniau buvo Lietuvos-Vokietijos siena, šiandiena tęsiasi 800 metrų (metras virš 3 pėdos) platumo tuščias žemės ruožas. Po jo seka 20-30 metrų platumo išarta ir išakėta žemės juos ta — "mirties linija". Keli metrai nuo jos, visu pasieniu įrengta signalizacijos sistema. Dar už 200 žingsnių stovi 2 metrų aukštumo vėliavų tvora. Dar už 200 m. nuo jos eina spygliuotų vėliavų užtvoros. Tarp tvoros ir užtvary, kas 250 m. stovi sargybių bokštai. Protarpiais dar yra požeminės slėptuvės su šaudymo angomis. Ten laikomi ir dresiruoti šunys, kurie nakčiai paleidžiami.

Taip atrodo vakarinė SSSR siena, panaši geležinė uždanga skiria Tar. Lietuvą ir nuo Rusijos, tik į Rytus, į T. Rusijos gilumą, kelias atviras".

Toliau rašoma, kad Tarybų Lietuvoje — "lietuvių užmiršo, kas yra juokas... ir čia nebėra linksmų suėjusių matosi tik seni žmonės ir vaikai. Miškai be atodairos kertami ir medis vežamas į T. Rusiją.

Lietuvoje gi truksta kuro. Fabriakai kurie gamino prekes vietinei rinkai, daugumoje uždaryti. Tik audimo fabriakai dirba pilnu tempu, bet gamina daugiausia medžiagas kariškoms uniformoms ir marškinius. Visas šalies ukis tarnauja kariuomenės reikalams. Apie 70% valdžios ir kompartijos pareigūnų yra valdininkai atėjūnai".

LIETUVAI Remti Dr-ja per Joną Dvarecką paaukojo \$15.00 "Amerikos Lietuvui" lietuviškos spaudos palaikymui. "Amerikos Lietuvio" Redakcija nuoširdžiai dėkoja už paramą, sušelpiant lietuvišką spaudą.

STAMBI KULTURINĖ AUKA Kanadoj, Montrealy tarp tenykščių seniau gyvenančių ir dabar atvykusių lietuvių tremtinių įsikūrė lietuviškas choras. Šiam chorui, kaip teko sužinoti iš tikrųjų šaltinių, musų garsusis muzikas - kompozitorius Juozas Žilevičius iš Elizabeth paaukojo pradžiai net 71 dainą su gaidomis.

Istikrųjų tai yra labai stambi kulturinė auka už kurią muzikas Žilevičius užsipelno nemažą padėką. K. V.

VIĖŠA PADEKA

LIETUVIAI PARDAVIMUI Parsiduoda veik naujas BUICK'as. Tik 7,000 mylių teįvažiuotas, 1947 metų išdirbtystės. Tik imkite ir važiuokite. Už 2,000 dolerių. Tel. 6-9116.

LIETUVIAI SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEMKITE I THE EYEGLASS SHOP 10 MILLBURY G-VS (Prie Kelley Aik.) RECEPTAI IŠPILDOMI 20 METŲ PATYRIMO PATEKINIMUI VAL J. WADOWSKI - OPTIKIERIAI - JOS. E. WADOWSKI TEL. DIAL 2-0661 (8 v. ryte iki 7 vak.) AKINIAI SUTAISOMI

Pierced Earrings?

YES! We Have Dozens of Styles

A—\$15.00
B—\$15.00
C—\$7.50

14 KARAT GOLD

COME IN AND SEE OUR COMPLETE SELECTION

Others from \$1.00 up

LEE'S JEWEL BAR

20 Norwich Street Tel. 6-9601

VAIKŲ BADAIVIMAS CENTRALINE EUROPOJE DIDĖJA

Lake Success. — Suvienytų Tautų Tarptautinis Vaikų Gelbėjimo Fondas praneša, kad, nežiurint didelių pastangų, vaikų nedamaitinimas Europoje didėja. Ypatinai bloga padėtis yra Austrijoje, Čekoslovakijoje, Rytų Rumunijoje, Vengrijoje, Graikijoje ir Italijoje. Bemaž visur truksta pienas.

Del chroniško vaikų nedamaitinimo plečias ligos, kaip tai — tuberkulosis, malarija ir visokios parazitinės ligos. Aukščiau minėtas fondas, duoda papildomo maisto, gausiausia pieno ir žuvų, apie 4,000,000 vaikų Europos kraštuose. Šis pienas, nors yra gana brangus, bet sudaro tik nedidelę dalį maisto papildymas. Fondo surinktomis aukščiau minėtose kraštuose vaikų pragyvenimo sąlygos yra žemesnės negu Europoje. Vaikų nedamaitinimas intelektualinis ir moralinis, kas galima rasti milijonų vaikų.

Šv. Jurgio Dr-jos Darbuotė

Šv. Jurgio Draugija rengiasi prie garbingo penkiasdešimties metų gyvavimo sukaktuvių paminėjimo, kuris įvyks gegužės 8 d. 1949 m. sekmdienį, LNC Klubu svetainėje.

Šį paminėjimą parengti pe-reitam susirinkime išrinkta komisija.

Sekandiamie susirinkime, kuris įvyks vasario 4 d. klubo salėje, bus dar daugiau svarstoma kaip gražiau ir iškilmingiau paminėti musų draugijos taip svarbią 50 metų sukaktuvių šventę. Tad Draugijos Valdyba kviečia visus narius atsilankyti į susirinkimą, kad visi kartu galėtume sudaryti planą paminėti gražiausiai ir tinkamiausiai Draugijos auksinį jubilėjų. J. A. Vaitkunas

Naujienos Iš Vycių 116 kuopos

Pirmadienį, sausio 24 d. Aušros Vartų Parapijos salėje, 153 Sterling St. įvyks naujų narių vajuos vakaras. Bus įdomūs paveikslai iš Vycių gyvenimo, šokiai, žaidimai, įvairūs pamarginimai ir užkandžiai.

Visas jaunimas, mergaitės ir vaikinai, jauni ir seni nuo 16 metų amžiaus kviečiami atsilankyti į šį vakarą.

Kaip jūs visi žinote ši kuopa yra viena iš didžiausių iš visų Vycių kuopų. Ji stipriai dirba Lietuvos naudai. Todel kas įsirašys nariu tas turės progų dirbti "Dievui ir Tėvynei".

Vakarui suroušti sudarytas šitoks komitetas: Ed. Vaskas, J. Andriuska, M. Baliukonytė, J. Čizaitė, J. Augustinas, I. Baliukonytė, A. Ivakšienė, V. Montvilia ir kun. J. Jutkevicius. Tad nepamirškite šį pirmą dieną sausio 24 d. ir malonėkite visi atsilankyti 7:30 val. vakare Aušros, Vartų bažnyčios salėje. Laukiame! Vyte

LIETUVIAI BIZNIEKŲ GARSINKITĖS AMERIKOS LIETUVI

Vietiniai ir Importuoti Pristatomi i Namus

Edward Yanover

PACKAGE STORE

Užlaiko TADCASTER \$2.75 už dėbė, plus už pristatymą

Rusiką Degtinė—VODKA ir kitas Alkoholinius Gėrimus

278 MILLBURG GATVĖS

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas

Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester

Vienintėlis Lietuvis Balzamuotojas Worcester

Tels.: 4-6757 — 6-7297

JEIGŲ TAKSOS - INCOME TAX

Labai svarbu į laiką ir tinkamai išpildyti valdiškas Income Tax jusų metinių pajamų Blankas. Jei turite kokių neaiškumų su jusų Jeigų Taksomis, ir butų reikalinga pagelba, kreipkitės—

Amerikos Lietuvis raštinė
14 Vernon St., Worcester, Mass.

THE EYEGLASS SHOP

10 MILLBURY G-VS (Prie Kelley Aik.) RECEPTAI IŠPILDOMI 20 METŲ PATYRIMO PATEKINIMUI VAL J. WADOWSKI - OPTIKIERIAI - JOS. E. WADOWSKI TEL. DIAL 2-0661 (8 v. ryte iki 7 vak.) AKINIAI SUTAISOMI